

část třetí

Potíže, poruchy, fauly

„Aby nás Pán Bůh při zdravém rozumu zachovati ráčil“

(V. V. Tomek při volební kampani L. P. 1889)

16. Rozlišení

Když se komunikace nedaří, dochází-li k nedorozumění, nedorozumění nebo dokonce ke vzájemnému či jednosměrnému ubližování, zajisté se tak děje z nejrůznějších příčin, z různých zdrojů i za různých okolností – zde jsou některé nich.

Při vzájemném kontaktu (schematické vyjádření najdete v kapitole o komunikačním procesu) může člověk, obrazně řečeno, buď škrtat sebe, nebrat v potaz svoje vlastní přání, zájmy, potřeby. Nebo lze škrtnout svého partnera a vůbec nebrat zřetel na jeho tak řečené osobnostní proměnné. Představiteli prvního typu dejme jméno František Hodný, jeho protipólu říkejme zlý Franta. U obou je hlavní zádrhel v každém z nich, v jejich osobnosti. Totéž platí o lidech, kteří nejsou otevřeni zpětné vazbě, nedovedou s ní zacházet, nepoužívají ji. Nebo používají nesprávně, matou druhé, někdy i sami sebe.

Komunikační potíže a poruchy mohou vyplývat i z jiných zdrojů, než jsou osobnostní zvláštnosti či přímo podivínství. Třeba z toho, že každý jinak „čte“ kontext, v němž se odehrává komunikační proces. Nebo též z toho, že mezi dvěma lidmi převládá více či méně skryté nepřátelství, zápolení, boj o moc jednoho nad druhým; jindy zase strach, pocity nejistoty, ohrožení. V takových případech se často o něčem mluví – a o něco zcela jiného doopravdy jde. Bývá tomu tak při hlubších manželských krizích a konfliktech, kdy manželé spolu nemohou o ničem v klidu promluvit, na ničem se shodnout ani

dohodnout, jakýkoliv námět se rychle zvrtné v osočování, v hádku. A je též možné, a bývá časté, že se jednotlivé zdroje komunikačních poruch všelijak prolínají a míchají. Například tehdy, když se nevinný a dobromyslný klípek mění ve zlou pomluvu.